



Strípky Čriepky



Časopis Čechů, Moravanů, Slezanů a Slováků na Novém Zélandě

Číslo 4 (No.4)

Duben 2009 (April 2009)

Ročník 20 (Vol. 20)

Mariánská



Dnešní rekreační středisko Mariánská připomíná se kolem r.1465, tedy ještě před založením Jáchymova, pod názvem Sorg, tj. kraj

lesa pohraničního pralesa.

V této době zde žil poustevník Jan Niavis (Sněhule), který měl svou poustevnu u kaple sv.Albrechta na Vlčím hřbetu (zalesněný vrch nad Mariánskou, 902m n.m). Tento maje zřejmě podrobnou znalost okolí prorokoval, že v těchto místech vznikne bohaté a slavné horní město, které později upadne, ale vzkřísí se zase k nové slávě.

Toto proroctví bylo r. 1516 podnětem k tomu, aby hrabě Štěpán Šlik založil na troskách osady Konradsgrunu svobodné město Jáchymov. Z propagačních důvodů (aby získali potřebný kapitál) uspořádali v roce 1521 hrabata Šlikové na Sorgu velké střelecké závody, jejichž se zúčastnili střelci z mnoha měst. Vítězem se stal hodinář Benedick z Augsburgu, který jako první cenu získal 100 zlatých.

Dne 15. ledna 1530 uzavírají hrabata Šlikové s městem Jáchymovem a jáchymovským hornictvem havířskou smlouvu, podle

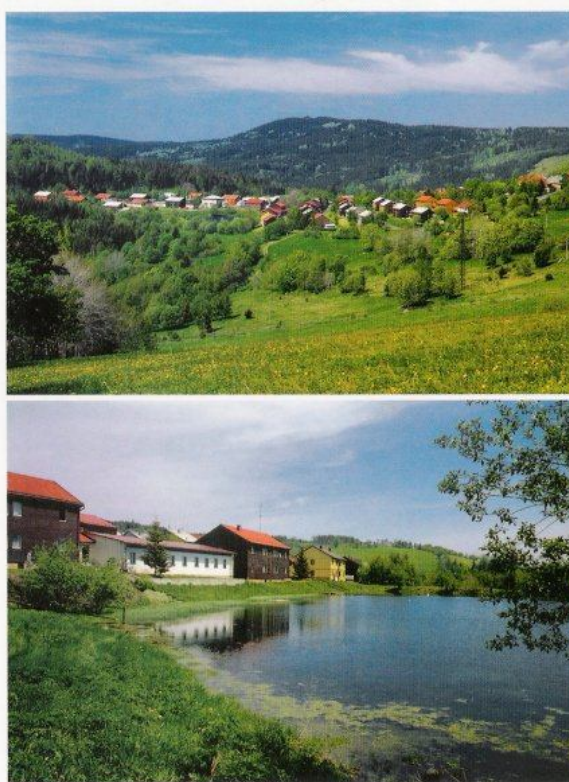
kteří postoupili městu Jáchymovu lesy na Sorgu s podmínkou, že z nich bude poskytováno potřebné dřevo na doly. Výjimku tvořily lesy na Vlčím hřbetu a hoře Oldřišské, které si vyhradili pro zásobování svého hradu Freudensteinu (dnes Šlikova věž nad Jáchymovem).

V době rozkvětu města Jáchymova v 1. pol. 16. stol. vzniklo na Sorgu několik dvorů, které Jáchymov zásobovaly masem,

jako byl statek Volfa Quingensteina, statek Ziegendorferův a několik statků šlikovských. Střelecké závody na Sorgu byly znovu pořádány v roce 1557. Podle královského privilegia Ferdinanda I. je Sorg podroben pravomoci Jáchymova – jeho radě, cáčovny na dolech však královskému hormistrovi.

V době třicetileté války Sorg značně zpustl a po válce r.1656 byly tu jen dvě selské chalupy, jejichž majitelé se živili nádenictvím. Také jáchymovské stříbrné doly třicetiletou válkou značně utrpěly a koncem 17. stol. se dolovalo jen v nepatrném rozsahu. V té době si jáchymovský městský tesař Hans Schmidt, štajgr nad štolami Salomon Muller a kostelník Hans Shuldes vzpomněli na proroctví

Niavisovo a rozhodli se postavit na místě, kde stávala jeho poustevna kapli Panny Marie s prosbou, aby se vrátila sláva jáchymovskému hornictví.Nejprve tu byla



MARIÁNSKÁ

r.1691 postavena prozatímní dřevěná kaple a současně požádáno, aby se osada směla nazývat Mariasorg – Mariánská. V kapli byl umístěn obraz, který později získal pověst milostného obrazu, při němž se děly zázraky. V Jáchymově je zaznamenána pouť většího rozsahu již 2. července 1694 z Jáchymova na Mariasorg - Mariánská.

Věřilo se, že se tu poutě konaly již před reformací a r. 1691 byla kaple jen obnovena. Již století předtím tu byl dřevěný kostelík, jehož zasvěcení slovanskému světcovi Vojtěchovi může dokazovat, že pochází ještě z doby před německou kolonizací – snad byl založen blahoslaveným Hroznatou, majitelem Hroznětína. Chebský humanista Paul Niavis r. 1490 vypráví, že slyšel vyprávět o tomto kostelíku a o poustevníku jménem Jan Niavis, který žil ve druhé polovině 15. století. Byl



prý i básníkem. Svědectví potvrzuje i protestantský pastor v Jáchymově, učený Mathesius. Podle něho prý Niavis předpověděl rozvoj hutnictví a založení hornického města Mariasorg – Mariánská byla jedním z neznámějších míst v Čechách. Stavba kamenného kostela byla dokončena až roku 1699 (vysvěcený 8.září 1669) a Mariánská se stává poutním místem nejvyšší části Krušných hor.

Roku 1710 se u kostela usazuje poustevník Eusebius Koliš z Hřebečné, který tu byl 30.května 1728 ve své poustevně přepaden loupežníky a upálen. Jáchymovská rada nechala v roce 1730 postavit u kostela hostinec a dřevěný útulek pro poutníky. Císařským diplomem z 19. ledna 1754 byl kostel Panny Marie propůjčen kapucínům k vykonávání bohoslužby a pak také zařazen do stavby klášterní. Téhož roku z podnětu jáchymovského měšťana Felixe Grimma povoleno postavit na Mariánské malý



kapucínský horský klášter a další kostel klášterní. Stavby byly ukončeny v roce 1765. Věžičku na kostele Panny Marie vyzdvihl roku 1781 Tadeáš Schmidt z Jáchymova (pod dnešním sociálním ústavem). V roce 1847 měla Mariánská 16 domů a 119 obyvatel, v roce 1930 21 domů a 135 obyvatel.

V 50 letech se Jáchymovsko proměnilo v jeden pracovní lágr, uranovou rudu těžily tisíce politických vězňů v nelidských podmínkách. Ještě dnes najdeme vězeňské domy v místech bývalých dolů s příhodnými názvy Rovnost, Svornost, Bratrství v lesích ruiny připomínající ona krutá léta. Až počátkem 60. let po vytěžení uranu byly tábory zrušeny. Pracovní tábor na Mariánské byl převážnou dobu svého trvání určen pro vězně s kratší dobou trestu. Pověstnou ovšem byly zdejší vyšetřovny v podzemí bývalého kláštera. V roce 1965 byl klášter demolován a v roce 1987 František kardinál Tomášek udělil statut tohoto zaniklého poutního místa děkanskému kostelu sv.Jáchyma v Jáchymově, kde se uchovává historická milostná soška Panny Marie z Mariasorgu – Mariánské. Na Mariánské bylo vybudováno provizorní sídliště pro horníky, protože doly ,například Dadam, Eva, Eduard, byly v nejbližším okolí.

Po roce 1958 se většina horníků odstěhovala do nového sídliště v Ostrově nad Ohří a jednotlivé domky byly postupně předávány pro rekreační účely. Z bývalých kasáren SNB byl zřízen v roce 1962 Ústav sociální péče. Dnes je toto kdysi slavné místo oblíbeným centrem turistiky a lyžování.

Převzato z Internetu